

Utbildningsinspektion i gymnasieskolan Bergagymnasiet och Salliusgymnasiet

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt gymnasieskolan i Eslöv den 14 till 16 mars och den 28 till 30 mars 2007. Den första inspektionsperioden besöktes Salliusgymnasiet och den andra besöktes Bergagymnasiet. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanerna och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från gymnasieskolan i Eslöv, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I båda gymnasieskolorna intervjuades rektorer, lärare, elever, elevkårens styrelse, studie- och yrkesvägledare, kanslipersonal och elevvårdspersonal. Inspektörerna besökte lektioner i årskurserna ett till tre i olika ämnen och i skolornas

samtliga program. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolorna utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Förvaltningschefen och rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Bergagymnasiet och Salliumgymnasiet

Bergagymnasiet och Salliumgymnasiet	Antal studerande
Gymnasieskola	1780
Gymnasiesärskola	55

På Bergagymnasiet omfattar utbildningen fem nationella program, ett specialutformat program samt dessutom gymnasiesärskolan. De nationella programmen är Naturvetenskapliga programmet (NV), Samhällsvetenskapliga programmet (SP), Barn- och fritidsprogrammet (SP), Omvårdnadsprogrammet (OP) och Estetiska programmet (ES). Det specialutformade programmet har en specialinriktning mot barn- och fritidsverksamhet (SMBF). Gymnasiesärskolan erbjuder ett individuellt program samt fem specialutformade program; mot naturbruk, mot restaurang, mot människa och fritid, mot handel och mot fordon.

Utbildningen vid Salliumgymnasiet omfattar nio nationella program och ett specialutformat program, samt det individuella programmet. De nationella programmen är Handels- och administrationsprogrammet (HP), Hotell- och restaurangprogrammet (HR), Hantverksprogrammet (HV), Livsmedelsprogrammet (LV), Teknikprogrammet (TE), Elprogrammet (EC), Byggprogrammet (BP), Fordonsprogrammet (FP) och Industriprogrammet (IP). Det specialutformade programmet är ett specialutformat teknikprogram (SMTE).

De båda gymnasieskolorna är belägna i moderna lokaler centralt i Eslöv, med cirka fem minuters gångavstånd mellan huvudbyggnaderna på skolorna. Båda gymnasieskolorna har flera byggnader som successivt har renoverats och byggts ut sedan den ursprungliga skolan, Bergagymnasiet, invigdes år 1970. En betydande lokalförändring skedde år 2003 när Salliumgymnasiet blev en egen enhet. Skolan övertog då lokaler som använts av Lernia för utbildning inom olika yrkesområden. På Bergagymnasiets område har också en del av Bergagymnasiets elever sin undervisning.

Vid inspektionstillfället befann sig de två gymnasieskolorna i Eslöv i en omorganisationsprocess som skall resultera i en gemensam gymnasieskola. Därför har rapporten försökt att i stor utsträckning ge en gemensam bild av gymnasieutbildningen i Eslöv, men där de två gymnasieskolorna, eller de olika programmen, skiljer sig åt har rapporten skrivits så att detta kan urskiljas.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Bergagymnasiet och Salliumgymnasiet och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skolorna, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att skolornas verksamhet generellt är av god kvalitet och präglas av en god atmosfär. Studiemiljön är lugn och eleverna visar i allmänhet tolerans och respekt och ett gott ansvarstagande för miljön och studierna. Eleverna når kunskapsresultat som är något under eller i nivå med rikets. Resultaten av arbetet med normer och värden är tillfredställande. Inspektörerna

bedömer att undervisningen på gymnasieskolan i Eslöv är varierande, men att den i allmänhet håller god klass. Alla elever som behöver särskilt stöd kan få det. Det demokratiska inflytandet varierar, men eleverna har i allmänhet har möjlighet att vara med och påverka sin situation i det dagliga arbetet. Inspektörerna bedömer att de båda gymnasieskolorna i Eslöv har goda rutiner för att utvärdera lärandet och säkerställa en rättvis betygssättning. Gymnasieskolornas styrning, ledning och kvalitetsarbete fungerar i huvudsak väl.

Inspektörerna bedömer att verksamhetens förutsättningar för att nå de nationella målen är goda. Skolan erbjuder kurser och valbarhet i rimlig omfattning. De båda gymnasieskolorna erbjuder en stimulerande lärmiljö genom lokaler och utrustning som i huvudsak är väl anpassade för verksamheten. Personalen har i stor utsträckning utbildning för den undervisning de bedriver och den får kompetensutveckling.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Alla elever erbjuds inte franska som språkval (5 kap. 4 § gymnasieförordningen).
- Val av inriktning sker redan i årskurs 9 i grundskolan för elever som valt SP-programmet (5 kap. 2 § skollagen, 5 kap. 1 § gymnasieförordningen, Lpf 94 avsnitt 2.6).
- Betyg på projektarbete sätts inte i samråd med medbedömare som har erfarenhet av det kunskapsområde som projektarbetet avser (7 kap. 3 § gymnasieförordningen).
- Åtgärdsprogram upprättas inte för alla elever som har behov av särskilda stödåtgärder (8 kap. 1a § gymnasieförordningen).
- Eleverna deltar inte i upprättande av likabehandlingsplan (2 § förordningen om barns och elevers delaktighet i arbetet med en likabehandlingsplan).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolorna bör i större utsträckning använda studieplaner som ett medel för den enskilde eleven att utöva inflytande över sin utbildning.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl gymnasieskolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

I utbildningsplanen för gymnasieskolan i Eslöv, som fastställdes 2003, anges som mål att ”Ingen elev skall lämna gymnasiet utan goda förutsättningar för övergång till arbetsliv och/eller fortsatta studier. Andelen elever som går vidare till högskolestudier skall öka”.

Enligt Skolverkets statistik år 2006 fick 468 elever slutbetyg från gymnasieskolan, vilket är det högsta antalet sedan år 2000 då 489 elever fick slutbetyg. Andelen elever som fick slutbetyg efter fyra års gymnasiestudier uppgick vårterminen 2006 till 76,4 procent, vilket är 0,4 procentenheter högre än genomsnittet i riket. Andelen elever som var behöriga till universitet och högskola uppgick till 88 procent, vilket är det högsta under den senaste tioårsperioden. Genomsnittet i

riket var 89 procent. Av de som fick slutbetyg år 2006 hade 30,3 procent utökat program och 3,8 procent hade reducerat program.

Den genomsnittliga betygspoängen när det gäller slutbetyg för gymnasieeleverna i Eslöv har legat något under den genomsnittliga nivån för riket under den senaste tioårsperioden. Den genomsnittliga betygspoängen för eleverna i Eslöv har dock ökat under perioden, med undantag för 2005 (tabell 1). Den genomsnittliga betygsnivån för riket har legat på samma nivå, 14,1, sedan år 2004.

Tabell 1 Genomsnittlig betygspoäng åren 2004- 2006

	2004	2005	2006
Eslöv	13,7	13,4	13,6
Riket	14,1	14,1	14,1
Skillnad	-0,4	-0,7	-0,5

Källa: Skolverkets statistik 2007

Eslövseleverna har under den senaste perioden således alltmera närmat sig riksgenomsnittet när det gäller behörighet till högskolan.

Den faktiska övergången till högskolan finns redovisad i en rapport från Högskoleverket för de elever som gick ut gymnasiet år 2003. (Högskoleverkets rapport 2006). Den visar att den faktiska övergången i Eslöv var 47 procent. Drygt hälften av kvinnorna, 58 procent mot 37 procent av männen påbörjade högskolestudier. Detta är betydligt över riksgenomsnittet för kvinnorna, som är 49 procent medan männen ligger på ungefär samma nivå som riket, d.v.s 38 procent som påbörjade högskolestudier samma år.

Gymnasiesärskolan har egna betygskriterier och egna uppföljningar av resultaten. Vårterminen 2006 slutade tio elever gymnasiesärskolan. Samtliga hade gått något av de specialutformade programmen. Av samtliga de betyg som sattes i de tre kärnämnen, svenska, engelska och matematik, var 18 väl godkända och elva godkända. Detta tyder på bra måluppfyllelse.

Inspektörerna konstaterar efter granskning av kunskapsresultaten och genom intervjuer att gymnasieskolan i Eslöv når kunskapsresultat som ligger något under eller i nivå med de genomsnittliga resultaten i riket. Vid en diskussion med lärarna om resultaten framkommer bl.a. som en förklaring att de tre mellanskånska kommunerna sedan lång tid tillbaka ligger under genomsnittet för riket när det gäller utbildningsnivå. Detta bekräftas också av officiell statistik. Kring resultaten förs också en diskussion i den senaste kvalitetsredovisningen för år 2006 som konstaterar att de åtgärder som tidigare föreslagits i kvalitetsredovisningen kring förstärkt stöd till eleverna givit gradvis förbättrade resultat.

Normer och värden

I utbildningsplanen för gymnasieskolan i Eslöv, från 2003, anges att ”skolan skall hävda, värna och utveckla de grundläggande demokratiska värdena i vårt samhälle och låta dessa komma till uttryck i praktisk handling. Utbildningen skall främja förståelse för och fördragsamhet mellan olika etniska och religiösa grupper. Mobbning och sexuella trakasserier får inte förekomma.” (Utbildningsplan s. 5) . Detta mål har utvärderats på skolan bl. a. i den s.k. Luppundersökningen som genomfördes vid gymnasieskolan år 2006. Undersökningen som tagits fram av Ungdomsstyrelsen innebär en lokal uppföljning av ungdomspolitiken i kommunen. I undersökningen gavs eleverna i olika ålderskategorier möjlighet att ta ställning till huruvida de blivit orättvist behandlade till

den grad att de känt sig kränkta. Drygt hälften av eleverna uppger att de inte känt sig kränkta. Fyra av tio elever uppger att de någon gång blivit orättvisst behandlade av personalen. Det är en större andel av männen än kvinnorna som ingår i den grupp som känt sig orättvist behandlade. Intervjuerna med eleverna och personalen ger en positiv bild av värdegrundsfrågorna. Knappast någon elev uppger vid intervjuerna att de känt sig kränkta. Eleverna uppger att de båda skolorna är stora och innehåller många grupperingar, oftast kring programmen, men att stämningen eleverna emellan i allmänhet är god.

Inspektörerna har på de båda gymnasierna kunnat notera en lugn studiemiljö. Intervjuerna av eleverna pekar på att arbetsmiljön och trivseln på skolan är god. Umgänget mellan eleverna präglas av tolerans och respekt. Samtliga elever som inspektörerna träffat har haft ett trevligt bemötande och en god umgängeston mellan sig. Trots en stor spridning i programmens karaktär – och ett visst fysiskt avstånd mellan vissa program – präglas skolorna av relativt god sammanhållning och det finns ett accepterande klimat mellan eleverna. Det är särskilt positivt att notera att detta omdöme också gäller gentemot gymnasiesärskolans elever.

Eleverna förefaller generellt att ta ansvar för den gemensamma miljön och den fysiska miljön på skolan är väl hållen. Elever och personal har vid intervjuer redovisat att det knappast förekommit incidenter som de direkt uppfattat som kränkande behandling.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att resultaten på gymnasieskolan i Eslöv är något under eller i nivå med rikets när det gäller elevernas kunskaper och att skolans resultat avseende normer och värden är tillfredsställande. Studiemiljön är lugn och präglas i allmänhet av tolerans och respekt och eleverna visar ett gott ansvarstagande för miljön och studierna.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolläring och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall var och en som verkar i skolan främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan främja jämställdhet mellan könen samt aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbing och rasistiska beteenden. Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan på varje skola. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheter och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. I planen skall åtgärder redovisas

och den skall följas upp varje år. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7). Vid gymnasieskolan i Eslöv har en likabehandlingsplan utarbetats. Den hade vid inspektionstillfället inte beslutats av nämnden. Inspektörerna bedömer att planen till stora delar är utarbetad enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt Skolverkets allmänna råd, men eleverna har inte varit med vid utarbetandet av planen. Inspektörerna bedömer detta som en brist. Planen var vid intervjuerna inte heller känd av alla elever och av all personal, vilket kan förklaras av att den tillkommit så sent.

Till stöd för värdegrundsarbetet på gymnasieskolorna, förutom den nya likabehandlingsplanen, finns allmänna ordningsregler. De presenteras för eleverna vid skolstarten och föräldrarna får skriva under att de tagit del av dem. Eleverna i årskurs 1 har också temadagar med fokus på värdegrundsfrågor som demokrati, inflytande, jämställdhet, människors lika värde, diskriminering och kränkande behandling, men också frågor som berör alkohol och andra beroendeframkallande medel, hälsa, kost, sex och samlevnad etc.

I utbildningsplanen för gymnasieskolorna i Eslöv, från 2003, finns också ett avsnitt kring normer och värden som utgör ett stöd för värdegrundsarbetet. Där anges också att uppföljning och utvärdering av värdegrundsarbetet skall genomföras vid minst två tillfällen under planperioden 2003 – 2007.

Skolorna har en värdegrundsgrupp där flera personal- och elevkategorier ingår. Under de tre åren som eleverna går i skolan är dagar systematiskt utlagda för värdegrundsarbete. Dessa dagar förekommer aktiviteter för såväl lärare som elever. På skolorna finns också vuxna kamratstödare. Inspektörerna bedömer att skolornas värdegrundsarbete är aktivt och strukturerat.

I den senaste kvalitetsredovisningen har särskilt utvärderats elevinflytandet. Där ges en bild av elevinflytandet som i stort överensstämmer med inspektörernas intervjuer av elever och personal och egna iakttagelser. Elevinflytandet på de båda skolorna är både formellt och informellt.

Det formella inflytandet utövas via representanter i klassråd och skyddskommittéer. Ett elevråd finns sedan länge. Två elevrepresentanter, som har utsetts av elevrådet, är adjungerade till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Klassråd och skolkonferenser genomförs i allmänhet. Dock menar eleverna vid intervjuerna att intresset för detta formella system går i vågor. Elevrådet har ibland svårt att få något konkret ifrån klassråden, vilket periodvis leder till ointresse för elevrådet. De frågor som normalt förs fram via klassråden till elevrådet handlar i allmänhet om skolmiljö, mat och praktiska arrangemang vid avslutningar, fester etc. Elevrådet engagerar sig sällan i pedagogiska diskussioner, vilket inte beror på att elevrådet inte inbjuds att delta i dessa, utan mera att man valt bort dessa frågor. Eleverna var heller inte nöjda med inflytandet på den pågående omorganisationen, där de inte beretts möjligheter att ställa frågor utan endast fått en färdig organisation att titta på.

Det informella inflytandet gäller det egna arbetet och lärandet i undervisningssituationen. En viktig förutsättning för att eleverna skall kunna utöva inflytande i undervisningen är att de har kännedom om läroplanens och kursplanernas mål samt programmålen för utbildningen. Inspektörerna bedömer efter intervjuer med eleverna och lärarna att elevernas kännedom om kursmål, betygskriterier och programmål varierar i de olika programmen. Bäst är på alla program kännedomen om kursmålen och betygskriterierna, medan programmålen i varierande grad är kända.

Elevernas inflytande på själva undervisningen består till stor del av att kursplaner och betygskriterier presenteras och diskuteras vid kursstarten. Eleverna framför då synpunkter på innehåll och arbetssätt. Diskussionen aktualiseras senare vid kursavslutning och betygssättning. Inflytandet ökar under studie-
gången. Mest elevinflytande finns på projektarbetet i årskurs 3. Inflytandet varierar också mellan programmen. Bäst tycks inflytandet fungera i yrkesförberedande program med stora kurser där elevernas egen planering får stort genomslag. Mindre möjlighet till elevpåverkan finns i de kortare kärnämneskurserna. Inflytande och påverkan gäller normalt mest frågorna kring hur och när olika moment i undervisning skall fördelas, mera sällan frågor om innehåll. Elevernas inflytande över undervisningen har också utvärderats i den årliga s.k. LUPP-enkäten (se ovan!). Den visar att det eleverna vill ha inflytande på vad de får lära sig, hur de skall arbeta, och omfattningen av läxor och prov samt schema. Den visar att även om eleverna inte alltid upplever sig ha inflytande över dessa frågor är de i stort nöjda med de rådande förhållandena, d.v.s. att de i allmänhet får den grad av inflytande i undervisningen som de vill ha. Inspektörerna bedömer att eleverna i huvudsak har möjlighet att vara med och påverka sin situation i det dagliga arbetet, men variationerna i det demokratiska inflytandet skulle kunna uppmärksammas i det fortsatta arbetet.

Arbetssätt, individanpassning och stöd

Lärarna i Bergagymnasiet och Salliusgymnasiet är organiserade i arbetslag som i huvudsak omfattar respektive program, men de ingår också i ämnesgrupper. Individuella programmet och gymnasiesärskolan utgör egna arbetslag. Av intervjuerna med personalen och iakttagelser framgår att lagtanken är mera utvecklad på Salliusgymnasiet än på Bergagymnasiet. Det finns några exempel på ämnesövergripande samarbete, men de är ganska få. Intervjuerna med personalen visar att flera saknar ett gemensamt synsätt på pedagogiken på de båda skolorna och lärarna upplever ibland att de är utlämnade till sig själva. Som förklaring anges bl.a. att gymnasieskolans visions- och utbildningsplan inte har konkretiserats på lokal nivå, samt att den förestående omorganisationen har verkat hämmande för den pedagogiska utvecklingen. Andra lärare anger att det finns vissa utvecklingsprojekt på skolorna, men de är ganska anonyma och föga kända av lärare som inte är inblandade. Eslövs kommun har under vårterminen 2006 inlett ett samarbete med Den Globala Skolan (DGS), som drivs av Myndigheten för skolutveckling. Avsikten är att Eslövs kommun skall bli en av ett tiotal kommuner i landet som inom DGS sluter avtal om ett närmare samarbete när det gäller hållbar utveckling.

Gymnasieskolans samarbete på det internationella området är väl utvecklat. Som exempel på detta kan nämnas ett Leonardoprojekt där skolan skickar elever på arbetsplatsförlagd utbildning till Italien, Frankrike och Malta. Gymnasieskolan har också varit värd för italienska elever som praktiserat i Eslöv och Lund. Studieresor och utbyte inom såväl Leonardo som Nordplus har skett med Friedrikshafen i Tyskland och Åbolandet och Kajaani i Finland. Elever på OP har också fyra år i rad genomfört studieresor till Gambia. Ett annat projekt som stöds av Röda Korset gäller s. k. försoningsresa till Rwanda. Gymnasieskolan har också tagit emot SIDA-stipendiater från Västafrika och gjort regelbundna studieresor i samhällskunskapsundervisningen till Berlin.

Flera av de yrkesförberedande programmen har också en god samverkan med arbetslivet på orten, framför allt i samband med den arbetsplatsförlagda utbildningen, APU.

Inspektörerna har besökt undervisning på samtliga program och mött en varierad undervisning alltifrån mera föreläsningssliknande klassrumssituationer till kreativt elevskapande. Inspektörerna bedömer att undervisningssituationerna generellt har varit goda och undervisningen har i allmänhet uppskattats av eleverna.

Alla elever har en individuell studieplan. Den uppdateras kontinuerligt. Uppföljningar och utvärderingar som gjorts – bl. a. i den senaste kvalitetsredovisningen – liksom inspektörernas intervjuer, visar dock att de individuella studieplanerna vid gymnasieskolan i Eslöv i allmänhet är av rent administrativ karaktär, vilket innebär att de endast innehåller en förteckning över de kurser som eleven valt. Eleverna har inte alltid tillgång till sina studieplaner och de används inte alltid som underlag vid utvecklingssamtalen. Flertalet planer innehåller inte heller alltid mål vare sig på kort eller lång sikt. Det finns dock exempel på studieplaner från vissa program, som är föredömliga, t. ex studieplanerna på fordonsprogrammet. Inspektörerna bedömer att en förbättring bör ske när det gäller att använda studieplaner som ett medel för den enskilde eleven att utöva inflytande över sin utbildning.

För gymnasieskolan i Eslöv finns en arbetsplan för elever i behov av särskilt stöd på de nationella och specialutformade programmen. Planens syfte är att redovisa ansvarsförhållanden, arbetsgång och förhållningssätt när det gäller elever som är i behov av stöd. Den antogs år 2005 och är i allmänhet känd av lärarna som arbetar efter den. Stöd till elever i behov av särskilt stöd kan på skolan ges på många olika sätt. Dels kan ordinarie lärare ge handledning och stöd. Detta sker då på lärarens villkor och kan ges både i och utanför undervisningen. Skolorna har också tillgång till specialpedagoger. De kan ge eleverna stöd såväl i som utanför klassrummet – i grupp och enskilt. Specialpedagogerna på gymnasieskolan samarbetar också med vuxenutbildningen och har viss tillgång till deras s.k. skrivareverkstad. I matematik används också viss nivågruppning för att motverka alltför stor heterogenitet i klasserna. I detta ämne kan elever som riskerar att inte få godkänt också få läxhjälp. Elever som fått Icke godkänd erbjuds också s.k. sommarskola och därefter prövning. I svenska sker stödet ofta i samarbete med speciallärare. Stödet kan omfatta allt från att få texter inlästa på band till att få särskilda anvisningar att lösa uppgifterna eller få kompensatoriska uppgifter. Gymnasieskolan erbjuder studiehandledning på modersmålet i enlighet med gymnasieförordningen.

Gymnasiesärskolans undervisning innehåller stora variationer. Den är mycket individualiserad och väl anpassad till de enskilda elevernas skilda förutsättningar. Sammanlagt finns 13 lärare med specialpedagogisk utbildning på gymnasieskolan. På det individuella programmet är individuell undervisning och varierande grupper det vanliga sättet att möta elevernas behov. För att gruppera eleverna efter behov används i huvudsak tre grupperingar: allmänt individuellt program (IVA), elever med invandrarbakgrund (IVIK) samt elever som har speciella diagnoser (IIV).

Inspektörerna bedömer efter intervjuer och iakttagelser på Bergagymnasiet och på Salliusgymnasiet att alla elever som behöver särskilt stöd kan få det i en eller annan form. Dock kunde inspektörerna konstatera att på Salliusgymnasiet upprättas inte alltid åtgärdsprogram för elever i behov av stöd. Lärarna visar en viss osäkerhet om och när detta skall ske. Detta måste förbättras.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

På gymnasieskolan och i gymnasiesärskolan i Eslöv genomförs utvecklingssamtal med alla elever minst en gång per termin. Föräldrarna deltar vid utvecklingssamtalen så länge eleven är omyndig.

Av intervjuer med lärare och elever framgår att lärarna strävar efter att ha ett allsidigt underlag för bedömning. De nationella proven används och utgör en del av betygsunderlaget. Inspektörerna kan i de ämnen där det finns nationella prov konstatera en god överensstämmelse mellan de satta kursbetygen och betygen på de nationella proven. I vissa ämnen förekommer delvis gemensamma prov för att säkerställa betygsunderlaget. I svenska används ofta medbedömare. Efter varje kurs görs kursutvärderingar, som lämnas till rektor, men deras vidare hantering är lärarna osäkra om.

Vid intervjuer med eleverna framkommer att de tycker att de har fått tillräcklig information om betygskriterierna vid kursstarten. Intervjuerna visar också att eleverna anser att de bedömts efter betygskriterierna. Vid intervjuer med lärarna och granskning av dokument framkom det dock att inte någon av de båda gymnasieskolorna använder sig av medbedömare på projektarbetet i årskurs 3. Frågan om medbedömare har dock aktualiserats av lärarna på Handelsprogrammet.

Inspektörerna bedömer efter intervjuer och dokumentgranskning att de båda gymnasieskolorna i Eslöv har goda rutiner för att utvärdera lärandet och säkerställa en rättvis betygssättning. Dock måste skolorna förbättra sin bedömning av projektarbetet så att alltid en medbedömare som har erfarenhet av kunskapsområdet finns med.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Kvalitetsarbetets och kvalitetsredovisningens grund är den plan för visionsarbete och den utbildningsplan för gymnasieskolan och vuxenutbildningen som kommunen fastställt. Den gällande utbildningsplanen är för perioden 2003 till 2007. Enligt denna plan fastställer sedan gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden vilka mål som skall prioriteras i utvärderingen olika år. I kvalitetsredovisning 2006 prioriterades betygsutfallet i kurserna i kärnämnen, området normer och värden samt elevernas studieplaner. Den gemensamma utbildningsplanen hade vid inspektionstillfället dock inte konkretiserats närmare på de båda skolorna.

Gymnasieskolan i Eslöv gör varje år en kvalitetsredovisning, som senare ingår i den årsredovisning som gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden gör. Kvalitetsredovisningen har goda förtjänster. Den är informativ, har engagerat stora grupper av personalen, är analytiskt skriven, tar fram även kritik och ger åtgärdsförslag. Som underlag för kvalitetsredovisningen finns elevernas enkätutvärdering, betygsresultat, kursutvärderingar men det finns också en ämnesutvärdering gjorda av lärargrupper.

Inspektörerna bedömer att gymnasieskolans kvalitetsarbete i huvudsak är bra. Inspektörerna förutsätter att en mer konkretiserad arbetsplan för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen i den nya gemensamma gymnasieskolan tas fram i samband med att den nuvarande utbildningsplanen revideras. Detta skulle också kunna göra att kvalitetsredovisningen blir ett tydligare redskap i skolutvecklingsarbetet.

Ledning och kommunikation

Enligt skollagen skall för ledningen av utbildningen i skolorna finnas en rektor. Rektorn skall hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Den som har ledningsansvaret enligt skollagen skall också, enligt gymnasieförordningen, benämnas rektor.

Bergagymnasiet är sedan 2003 organiserat med en rektor och två biträdande rektorer med programansvar. Även rektorn har ansvar för två program. Salliusgymnasiet är på motsvarande sätt organiserat med en rektor och tre rektorer med programansvar. Rektorn på Salliusgymnasiet har också programansvar för två program. Under senaste året har gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden utarbetat ett förslag till en ny organisation för en gemensam gymnasieskola i Eslöv. I den nya organisationen kommer skolledare med programansvar att benämnas rektor. Den skall träda i kraft fullt ut 1 juli 2007.

Efter intervjuer med elever och personal samt besök i verksamheten bedömer inspektörerna att skolledarna på Salliusgymnasiet och Bergagymnasiet är kända, men eleverna upplever viss otydlighet kring organisationen. Alla elever kunde t.ex. inte ange exakt vilken av rektorerna som hade ansvar just för dem. En förklaring till denna otydlighet i organisationen kan vara att eleverna som tillhör en av skolorna har sin undervisning förlagd till den andra skolan. Intervjuer med lärare visar att verksamhetens pedagogiska utveckling huvudsakligen utförs i arbetslag och ämnesgrupper medan rektorerna ger de organisatoriska och resursmässiga förutsättningarna för verksamheten. Det finns ingen uttryckt önskan från lärarnas sida att skolledarna mera direkt skall gå in och leda det dagliga pedagogiska arbetet. Inspektörernas intervjuer visar dock att rektorerna har god insikt och är väl förtrogna med verksamheten. Inspektörerna bedömer att styrning och ledning i stort sett fungerar väl. Inspektörerna förutsätter att den nya organisationen kommer att rätta ut de problem med organisationens otydlighet som har funnits.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att undervisningen på gymnasieskolan i Eslöv är varierande, och att den i allmänhet håller god klass. Alla elever som behöver särskilt stöd kan få det. Det demokratiska inflytandet varierar, men eleverna har i allmänhet möjlighet att vara med och påverka sin situation i det dagliga arbetet. En förbättring måste dock ske när det gäller att använda studieplaner som ett medel för den enskilde eleven att utöva inflytande över sin utbildning. På Salliusgymnasiet upprättas inte alltid åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd, vilket måste förbättras.

Inspektörerna bedömer att de båda gymnasieskolorna i Eslöv har goda rutiner för att utvärdera lärandet och säkerställa en rättvis betygssättning. Dock måste skolorna förbättra sin bedömning av projektarbetet så att en medbedömare alltid finns med. Inspektörerna bedömer att gymnasieskolans styrning, ledning och kvalitetsarbete i huvudsak fungerar väl.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Gymnasieskolan i Eslöv erbjuder utbildning inom fjorton nationella program. Utöver dessa finns två specialutformade program. Det finns också ett antal specialiseringar och inriktningar, exempelvis regionalt bordtennisgymnasium och handbollsgymnasium, lokalt fotbollsgymnasium, musikspecialisering på NP- och SP-programmen, samt en internationell profil och medieprofil på SP-programmet. Gymnasieskolan i Eslöv erbjuder således ett rikt utbud av program och specialiseringar.

Inom gymnasieskolan finns också det individuella programmet. För det individuella programmet skall enligt skollagen finnas en plan som är fastställd av styrelsen för utbildningen. Någon sådan fastställd plan finns inte för Salliusgymnasiet's individuella program. En sådan plan måste utarbetas och fastställas av styrelsen (se vidare i kommunrapporten). Inspektörerna bedömde vid inspektionen att det individuella programmet hade för små lokalutrymmen. Vid ett senare återbesök för centrala intervjuer hade emellertid det individuella programmet fått större utrymmen i huvudbyggnaden på Salliusgymnasiet, varför förhållandena när det gäller lokaler idag är goda.

Skolorna erbjuder eleverna valbara kurser och individuella val i rimlig omfattning. Gymnasieskolan erbjuder också svenska som andraspråk som individuellt val i enlighet med gymnasieförordningen. Samma förordning föreskriver också att franska och tyska skall erbjudas som språk för de elever som läst detta i grundskolan. Några elever på HP med inriktning mot turism på Salliusgymnasiet hade inte fått sitt val av franska tillgodosett. Inspektörerna bedömer att skolan måste erbjuda dessa elever att studera franska på den nivå de har från grundskolan.

Information om skolornas utbildningar sker via skolans broschyrer och via skolans hemsida. Broschymaterialet är omfattande och informativt. I skolornas information gentemot grundskolan deltar också skolornas studie- och yrkesvägledare, lärare i rollen som programföreträdare och elever. Grundskoleeleverna får också komma och besöka skolorna före valet. De elever från grundskolan som väljer SP-programmet väljer även inriktningar redan i samband med programvalet i år 9. Då avsikten med det kursutformade gymnasiet är att eleverna skall erbjudas fortlöpande val baserat på gjorda studieerfarenheter, bedömer inspektörerna att denna valprocess strider mot författningarna.

Den arbetsplatsförlagda utbildningen – APU – fungerar överlag väl. Skolorna har bra kontakt med näringslivet och har ett nätverk av handledare. Lokaler och utrustning har i allmänhet god standard, även om det varierar mellan olika byggnader. Eleverna framhåller i intervjuerna att den fysiska miljön efter renoveringen av Salliusgymnasiet blivit god. Det finns t.ex. mycket goda förutsättningar för idrottsundervisning. Lokalerna på skolorna är tillgängliga även för elever med fysiska handikapp. Båda gymnasierna har också centralt belägna och välutrustade bibliotek.

På hela gymnasieskolan i Eslöv finns tillsammans 269 årsarbetare. Elevvårdspersonal finns i form av tre kuratorer, tre skolsköterskor, tre studie- och yrkesvägledare samt en psykolog. Den pedagogiska personalen har i huvudsak utbildning för den undervisning de bedriver. Endast några få lärare – främst i yrkesinriktade ämnen – är inte helt behöriga. Tre av de icke behöriga lärarna går för närvarande s.k. SÄL-utbildning för att bli behöriga och två kommer att gå utbildningen till nästa år. På Bergagymnasiet är personalen genomsnittligt något äldre än på Salliusgymnasiet och skolledningen räknar med att de närmaste 5-6 åren kommer ca 45 procent att sluta genom pensionsavgångar. Skolledningen

räknar inte med några problem att ersätta dessa avgångar. Den goda personalförsörjningssituationen för den pedagogiska personalen anses enligt skollagen bero på samarbetet med Malmö högskola när det gäller lärarutbildningen. Gymnasieskolan i Eslöv är där en s.k. partnerskola som tar emot lärarstuderanden på praktikperioder.

Personalen på båda gymnasieskolorna erbjuds kompetensutveckling i nödvändig omfattning. Lärarna är relativt nöjda med den kompetensutveckling som de erbjudits, men de har dålig kontroll på hur mycket kompetensutveckling de kan få och vad som kommer att erbjudas.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att verksamhetens förutsättningar för att nå de nationella målen är goda. De båda gymnasieskolorna erbjuder en stimulerande lärmiljö genom lokaler och utrustning som i huvudsak är väl anpassade för verksamheten. Personalen har i stor utsträckning utbildning för den undervisning de bedriver och de får kompetensutveckling.

Skolan erbjuder kurser och valbarhet i rimlig omfattning. Två brister kring valbarheten måste dock enligt inspektörernas bedömning rättas till: Eleverna på HP har inte erbjudits franska enligt gymnasieförordningens krav, och eleverna på SP-programmet har tvingats välja inriktning på programmet redan i årskurs 9 i grundskolan.

Datum	Ort
2007-11-16	Lund

Martin Järnek
Björn Norrhäll